

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
ГЈУКАТА КУШТЕТУЕСЕ
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 10 korrik 2017
Nr. ref.:RK 1100/17

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

rastin nr. KI38/17

Parashtrues

Meleq Ymeri

**Vlerësim i kushtetutshmërisë së vendimeve të Ministrisë së Punës dhe
Mirëqenies Sociale, Departamenti i Pensioneve, nr. 202108, të 3
qershorit dhe të 18 nëntorit 2016**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Arta Rama-Hajrizi, kryetare
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Bekim Sejdiu, gjyqtar
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, gjyqtare
Gresa Caka-Nimani, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

- Kërkesa është parashtruar nga Meleq Ymeri (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi), nga fshati Kuk, komuna e Dragashit.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kérkesës konteston dy vendime me numër të njëjtë, konkretisht nr. 202108, të Ministrisë së Punës dhe Mirëqenies Sociale, Departamenti i Pensioneve (në tekstin e mëtejmë: MPMS), të 3 qershorit dhe të Këshillit të Ankesave të MPMS-së, të 18 nëntorit 2016 (në tekstin e mëtejmë: Vendimet e kontestuara). Vendimin e fundit të ministrisë në fjalë parashtruesi e pranoi më 12 shkurt 2017.

Objekti i çështjes

3. Objekti i çështjes së kérkesës është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të kontestuara, me të cilat pretendohet se parashtruesit të kérkesës i janë shkelur të drejtat kushtetuese të garantuara me nenin 47 [E Drejta për Arsimin] dhe me nenin 49 [E Drejta e Punës dhe Ushtrimit të Profesionit] të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta).

Baza juridike

4. Kérkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës, në nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, nr. 03/L-121 (në tekstin e mëtejmë: Ligji) dhe në rregullin 29 të Rregullores së punës së Gjykatës Kushtetueses (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja).

Procedura në Gjykatën Kushtetuese

5. Më 7 prill 2017, parashtruesi e dorëzoi kérkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
6. Më 7 prill 2017, Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese dhe Kolegin shqyrtyues, të përbërë nga gjyqtarët: Altay Suroy (kryesues), Arta Rama-Hajrizi dhe Gresa Caka-Nimani.
7. Më 7 prill 2017, Gjykata e njoftoi parashtruesin për regjistrimin e kérkesës dhe kérkoi nga i njëjti plotësimin e formës së kérkesës, duke ia bashkëngjitur edhe dokumentacionin mbështetës.
8. Më 18 prill 2017, parashtruesi dorëzoi në Gjykatë formën e plotësuar të kérkesës, së bashku me dokumentacionin mbështetës.
9. Më 2 qershor 2017, Kolegi shqyrtyues shqyrtoi raportin e gjyqtares raportuese dhe njëzéri i rekomandoi Gjykatës, ta deklarojë kérkesën të papranueshme, për shkak të mosshterjes së mjeteve efektive juridike.

Përbledhja e fakteve

10. Më 26 janar 2016, parashtruesi parashtroi kérkesë në MPMS për njohjen e pensionit kontributpagues të moshës.

11. Më 3 qershor 2016, MPMS-ja miratoi kérkesën e parashtruesit për njohjen e të drejtës në pension kontributpagues të moshës, në lartësi prej 172 eurosh, duke e kategorizuar atë në kategorinë e dytë të skemës pensionale.
12. Më 17 gusht 2016, kundër këtij vendimi parashtruesi u ankua në Këshillin e Ankesave të MPMS-së.
13. Më 18 nëntor 2016, Këshilli i Ankesave i MPMS-së e refuzoi ankesën e parashtruesit dhe konfirmoi vendimin e 3 qershorit 2016 të MPMS-së.

Pretendimet e parashtruesit të kérkesës

14. Parashtruesi pretendon se MPMS-ja dhe Këshilli i Ankesave i MPMS-së, në mënyrë selektive dhe diskriminuese, kanë bërë kategorizimin e shfrytëzuesve të skemave pensionale. Konkretisht, bazuar në nenin 5 të Udhëzimit Administrativ nr. 09/2015, ata nuk kanë paraparë të drejtën e përfitimit të pensionit kontributpagues të moshës për personat e diplomuar në universitete pas 1 janarit 1991. Si rezultat i këtij kategorizimi, parashtruesi pretendon se i është shkelur e drejta për arsimim dhe e drejta e punës dhe ushtrimit të profesionit.

Pranueshmëria e kérkesës

15. Gjykata do të vlerësojë nëse parashtruesi i kérkesës i ka plotësuar kriteret për pranueshmëri, të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
16. Parashtruesi, në rastin konkret, është individ i cili kérkesën e tij e bazon në nenin 113.7 të Kushtetutës.
17. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113, paragrafi (7), që përcakton:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

18. Përveç kësaj, Gjykata i referohet nenit 47 [Kérkesa individuale] të Ligjit, që përcakton:

*“1. Çdo individ ka të drejtë të kérkojë nga Gjykata Kushtetuese mbrojtje juridike në rast se pretendon se të drejtat dhe liritë e tij individuale të garantuara me Kushtetutë janë shkelur nga ndonjë autoritet publik.
2. Individ mund të ngre kérkesën në ffalë vetëm pasi që të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.*

19. Gjykata, gjithashtu, merr parasysh rregullin 36 [Kriteret e pranueshmërisë], nënrrregullin (1), shkronjën (b), të Rregullores, që parasheh:

*“(1) Gjykata mund ta shqyrtojë një kérkesë nëse:
[...]”*

*b) janë shteruar të gjitha mjetet juridike efektive të përcaktuara me Ligj kundër vendimit ose kundër aktgjykimit të kundërshtuar;
[...]"*

20. Nga shkresat e lëndës, Gjykata vëren se parashtruesi konteston vendimin MPMS-së, të 3 qershorit 2016 dhe të Këshillit të Ankesave të MPMS, të 18 nëntorit 2016.
21. Gjykata vëren se parashtruesi i kërkesës si individ është palë e autorizuar për të parashtruar kërkesë ndaj dy vendimeve që janë vendime të autoritetit publik dhe pretendon shkelje të të drejtave të tij kushtetuese.
22. Gjykata konsideron se, sa i përket kërkesës kushtetuese për shterimin e të gjitha mjeteve juridike të parapara me ligj, parashtruesi i kërkesës nuk i është drejtar Gjykatës Themelore përkitazi me shkeljet e pretenduara të të drejtave të tij, siç përcaktohet në këshillën juridike të vendimit të Këshillit të Ankesave të MPMS-së, të 18 nëntorit 2016, ashtu siç është dashur të veprojë.
23. Këshilli i Ankesave i MPMS-së në vendimin e tij në mënyrë eksplícite këshilloi që "Pala e pakënaqur në afat prej 30 ditësh nga data e pranimit të këtij vendimi mund të ushtrojë padi e cila i drejtohet Departamentit për Çështje Administrative pranë Gjykatës Themelore në Prishtinë".
24. Nga dokumentet e dorëzuara del se parashtruesi i kërkesës nuk e ka shfrytëzuar këtë mundësi juridike dhe kësisoj ka hequr dorë nga e drejta për të parashtruar padi pranë gjykatës përkatëse.
25. Gjykata rithekson se arsyetimi për rregullin e shterimit të mjeteve juridike është që t'u ofrojë autoriteteteve përkatëse, duke përfshirë gjykatat, mundësinë për të parandaluar ose për të korriguar shkeljet e pretenduara të Kushtetutës. Ky rregull bazohet në supozimin se rendi juridik i Kosovës siguron mjetet efektive juridike kundër shkeljes së të drejtave kushtetuese. Ky është aspekt i rëndësishëm i natyrës subsidiare të Gjykatës Kushtetuese dhe juridiksionit të saj (Shih Aktvendimin për papranueshmëri në rastin KI142/13, *Fadil Maloku*, të 22 tetorit 2014, Vlerësimin e kushtetutshmërisë së Vendimit të Presidentes së Republikës së Kosovës, nr. 686-2013, të 6 shtatorit 2013).
26. Nga arsyet e cekura më lart, Gjykata konstaton se kërkesa nuk i përbush kriteret procedurale të pranueshmërisë të përcaktuara me nenin 113.7 të Kushtetutës, me nenin 47 të Ligjit dhe me rregullin 36 (1) (b) të Rregullores së punës, andaj duhet të deklarohet e papranueshme.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, të neneve 20 dhe 47 të Ligjit dhe të rregullave 36 (1) (b) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 2 qershor 2017, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetarja e Gjykatës Kushtetuese

Arta Rama-Hajrizi

